

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah	
Velja za vse leto . . . \$6.00	
Za pol leta . . . \$3.00	
Za New York celo leto . . . \$7.00	
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00	

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

NO. 77. — STEV. 77.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 1, 1932. — PETEK, 1. APRILA 1932

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

PETINSEDEMDESET TISOČ MAJNERJEV IZGUBILO DELO

POGODBA MED PREMOGOVNIMI BARONI IN U.M. WORKERS JE Z DANAŠJIM DNEM POTEKLA

Stopetdeset premogovnikov, ki so last Illinois Coal Operators Association, je prenehalo obratovati. Delodajalci pravijo, da to ni izprtje. — Pogoda, katera je potekla, je bila sklenjena v časih inflacije in visokih življenskih stroškov. — Konec stavke v Pennsylvaniji.

CHICAGO, Ill., 31. marca. — Opolnoči bo prenehalo obratovati stopetdeset premogovnikov, ki so last Illinois Coal Operators Association. Opolnoči namreč poteče pogoda, ki je bila sklenjena med premogovnimi baroni in 12. okrajem United Mine Workers of America.

Podoben položaj je zavladal v Indiani, najblžjem kompetitivnem polju. Uradniki enajstega okraja United Mine Workers so po konferenci z operatrorji v Terre Haute proglašili štrajk, ki bo izbruhnil opolnoči.

Lastniki premogovnikov Illinois pravijo, da u stavitev dela ni nikako izprtje oziroma štrajk.

Pogoda, ki poteče opolnoči, je bila sklenjena v času inflacije in visokih življenskih stroškov. Za oni čas je bila primerna, nikakor pa ni primerna za sedanje razmere, ko se je cena vseh potrebščin znatno zmanjšala.

Majnerji se trdno drže resolucije, ki je bila sprejeta v Springfieldu ter zahtevajo povišanje sedanjih plač.

Povsem drugačnega mnenja so pa seveda operatrorji. Oni pravijo, da je treba premogarjem mezde na vsak način znižati, kajti le v tem slučaju jim bo mogoče konkurirati s premogovniki v West Virginiji in Kentucky.

Obratovanje bo mogoče obnoviti na neunijski bazi ali pa po nižjem unijskem kontraktu.

CHICAGO, Ill., 31. marca. — Približno 75,000 organiziranih premogarjev v Illinois, Indiani, Ohio in delu West Virginije bo jutri brez dela. V illinoiskem okraju bo opolnoči prenehalo obratovati stopetdeset premogovnikov, vsled česar bo izgubilo triinštirideset tisoč premogarjev delo.

V državi Indiani bo postavljenih na cesto štiri tisoč premogarjev, v Ohio in raznih delih West Virginije pa petindvajset tisoč.

Premogovni baroni v Illinoisu izjavljajo, da je ustavljenje le začasno. Obratovanje se bo obnovilo, kakor hitro bo sklenjena med njimi in premogarji nova pogoda.

Kot v zasmeh je jutri nekak premogarski praznik, kajti pred štiriinštirideseti leti je bila na ta dan podpisana pogoda, ki je določila osemurni delovnik.

V Bellair, Ohio, se bo v ta namen vršila velika delavska demonstracija, ki se bo pa po zatrdirilu delavskih voditeljev povsem mirno končala.

MT. CARMAL, Pa., 31. marca. — Lastniki premogovnikov pravijo, da se bo jutri v tukajšnjem okoliči vrnilo na delo šest tisoč premogarjev. V okraju obratuje že petinštirideset premogovnikov s polno paro. Delodajalci so namignili, da bodo najeli nove delavce, ako se štrajkarji pravočasno ne vrnejo.

COLUMBUS, Ohio, 31. marca. — United Mine Workers si na vse mogoče načine prizadevajo, da bi zaštrajkali premogarji po vseh majrah v Ohio in v West Virginia Panhandle okraju. Majnerji v okraju št. 6 bodo opolnoči zaštrajkali.

Ruskim delavcem bo zvišana plača

SKRAJNA DRZNOST BUTLEGARJEV

Drzni tihotapci žganja so zaprli stražnike. — Zasedli so pomol in odpeljali žganje v tovornih avtomobilih.

Newark, N. J., 31. marca. — Zupan Jerome T. Congleton, policija in prohibicijski ravnatelj Lewis J. Tutt preiskeje, kaj je resnice na sporočilu petih stražnikov in posebnega policista na pomolu Submarine Boat Corporation v Port Newark. Stražniki so namreč izpovedali, da so jih tihotape z žganjem premagali ob 1 zvečer in jih za pet ur zaprli v skladisču na pomolu.

Medtem, ko so bili zaprta, so tihotape odpeljali 44 tovornih avtomobilov, žganja. Ko so tihotape skončali svoje delo, so skladišče odprli, dali enemu stražniku \$50 in so neglo odšli.

Na pomolu niso premaknili nobene stvari.

SAMOMOR JAPONSKEGA MAJORJA

Ustrelil se je na mestu, kjer je bil ranjen in vjet. — Kitajci so ga izpustili v zamjenavo.

Šanghaj, Kitajska, 31. marca. — Lojalen duhu bušido (japonskega kavalirstva) se je povelenik sedmega japonskega polka major Noboru Kuga ustrelil blizu vasi Yenkakai na mestu, kjer je bil 23. februarja ranjen in ujet v boju s Kitajci, ki so skušali ustaviti japonsko ofenzivo.

Major Kuga je bil z 30 drugimi japonskimi vojaki, ki so bili ujeti v boju pri Yenkakai, prepeljan v Nanking, kjer je bil izpuščen 10. marca tekom izmesnjave jetnikov. V pondeljek je prišel pred japonsko vojno sodiščje, ker je obvezno odgovoren za vsakega japonskega vojaka, ki je bil vjet.

Major Kuga je bil oproščen.

Tako pa se je odpeljal proti Yenkakai. Tam je še izkazal svoje spoznanje pred spomenikom svojega poveljnika polkovnika Hayashi, ki je padel v boju 28. februarja. Nata pa je šel na prostor, kjer je bil vjet in si je pogral kroglo skozi glavo.

Kuga se je sicer hotel usmrtniti po japonski navadi s harakiri, da bi si z nožem prerazil trebuh, toda njegova sablja je bila zlomljena v boju pri Yenkakai.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

WILKESBARRE, Pa., 31. marca. — Štrajk, ki so ga pred tremi tedni proglašili "vstaški" majnerji, je bil danes popoldne nenadoma končan.

Stavkarski odbor je sprejel resolucijo, v kateri se naroča štrajkarjem, naj se vrnejo do sobote na delo.

SOVJETI NISO VEČ BOJEVITI

Japonska pravi, da bo nasprotovala vsakemu političnemu in vojaškemu delovanju ruske bale armade.

Moskva, Rusija, 31. marca. — Izboljšanje odnosov med sovjetsko Rusijo in Japonsko je razvidno iz izmenjave uradnih listin med obema vladama.

Vojna nevarnost med Rusijo in Japonsko je bila odstranjena, ker je Japonska sporočila, da bo nasprotovala vsakemu političnemu in vojaškemu delovanju ruske bale armade.

Svojeti se sicer ne boje izgnancev, ki tverijo belo armo, toda sovjetska vlada je bila nujna, da bo japonska vojska rabila belo armo v svoje name.

Značilno je, da se ni niti Rusija, niti Japonska zmenila za objavljene japonske listine glede položaja na Daljnem izoku v listu "Izvestja". List je namreč hotel dokazati, da se Japonska pripravlja na vojno proti sovjetom. "Izvestja" so tedaj trdila, da je listine pisal visok japonski uradnik.

Uradniki japonskega poslanstva pravijo, da one listine, če bi bile tudi pristne, ne pomenijo v rusko-japonskih odnosnih nize, ker razovedajo samo osebno mnenje. Vsled objave teh listin se je Rusija opravljeno zagovarjala, zakaj je ob mandžurski meji zbrala toliko vojašta.

LETALEC BREZ DOMOVINE

San Francisco, Cal., 31. marca. — Harry Stevenson, star 35 let, je bil rojen v Nemčiji, toda je v sestavni vojni služil kot vojni letalec v francoski, angleški in ameriški armadi. Zdaj pa je v nevarnosti, da bo deportiran.

Ko je Stevenson vložil prosojno za ameriško državljanstvo, so oblasti dognale, da nima pravice biti v Združenih državah. Naselniška oblast pa je tudi prejela od nemške, angleške in francoske oblasti obvestilo, da Stevensona ne morejo sprejeti.

Stevensonov zagovornik pravi, da je bil Stevenson rojen v Alzaji. Njegov oče je bil Kanadeec, mati pa Norvežanka.

Med vojno je bil kot letalec v francoski vojski in pozneje v angleški. Po vojni je vstopil kot letalec v ameriško vojsko. Cela zadava je bila izročena vladni Washingtonu.

ZNIZANA VOŽNJA NA PARNIKIH

Bruselj, Belgija, 31. marca. — Zastopniki dvajset parobrodnih družb, ki tvorijo Severo-atlantsko konferenco, so sklenili, da znižajo ceno vozil listkov na parnikih, ki vozijo preko Atlantika, za 20 odstotkov.

KAROL PRČAKUJE NIKOLAJA

Bukarešta, Romunija, 31. marca. — Princ Nikolaj, ki je razjezlil brata Kralja Karla, ker je poročil meščanko Jano Deltj, bo najbrže koncem tedna prišel iz "izgnanstva" iz Pariza na Romunsko. Kralj Karol je postal k njenemu generalu Condrescu in domnevava se, da je general princ pregovoril, da se vrne. Zanj že pripravlja grad Kotrotseny. Ni pa znano, kdo bo pripeljal s seboj tudi svoje ženo.

STRAJK ČEŠKIH PREMOGORJEV

Vlada je razglasila preki sod v ostravskem okraju. — Spopadi med stavkarji in policisti.

Praga, Čehoslovaška, 31. marca. — Čehoslovaška vlada je razglasila preki sod v premogarskem okraju v Ostravi na Moravskem, ker so stavkujoči premogarji z revoljerji napadli policiste. En policist je bil nevarno ranjen in pet policistov je bilo lažje ranjenih, ko je policija odgovorila s streli.

Do spopada je prišlo, ko so stavkarji prišli do rudnika in skušali pregoroviti rudarje, ki so delali, da se jim pridružijo. Ko so prišli do rudnika, jih je policija ustavila. Stavkarji so pričeli metati kamenje na police, nato so jih obdelovali s palicami in slednje so pričeli manje tudi streli.

O drugih spopadih poročajo iz okrajev Karvin in Kladno. Popoldne je bil zopet mir, ko je bilo več stavkarjev aretriranih.

Preki sod je bil razglasen po uroških okrajih, kjer so stavke. Police je zaplenila več komunističnih pozivov na stavko in prepovedano je prodajati opojno pičajo. Nikdo ne sme na ulico po devetih uro.

Samo najvišji uradniki, kot komisari, in mogoče tudi podkomisari, bodo dobili najvišjo plačo 900 rublov, nižjim uradnikom pa bo plača sorazmerno zvišana.

O času revolucije so bili člani komunistične stranke navezeni na najvišjo plačo in na najskromnejše življenje, ravnaje se po Leninirovem izreku: — Od vsakega po njegovih sposobnosti; vsakemu tudi zviševanje.

DOVOLJ VZROKA ZA BOJAZEN

Moskva, Rusija, 31. marca. — Nova ruska tovarna za izdelovanje jeklenih krogel, ki se rabijo pri kolesih raznih strojev in ki je največja v Rusiji, je pričela obravljati.

Na Moravskem je na stavki okoli 12,000 rudarjev; na Českem je zaprljih 57 rudnikov in stavkarjev je okoli 20,000.

NOVA TOVARNA V RUSIJ

Moskva, Rusija, 31. marca. — Nova ruska tovarna za izdelovanje jeklenih krogel, ki se rabijo pri kolesih raznih strojev in ki je največja v Rusiji, je pričela obravljati.

Prvi oddelek tovarne, ki je bil razgrajen pod nadzorstvom ameriških izvedencev v zadnjih dvanajstih mesecih, bo mogel izdelati v enem letu 24 milijonov krogel in letos jih bo izdelala tri milijone. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi tujimi stroji.

Moskviško časopisje z velikim veseljem pozdravlja otvoritev te tovarne, kajti do sedaj je Rusija izdelala v tujem mestu za takе krogle vsako leto več milijonov.

JAN KUBELIK V BANKEROTU

Dunaj, Avstrija, 31. marca. — Nekdaj po celem svetu slavnoznani češki virtuozi na glosi Jan Kubelik je sodiščen naznani protostoljni banker ter položil račune o svojem premoženju. Računi izkazujejo \$125,000 dolga in Kubelik je ponudil svojim upninkom 35 odstotkov.

VELIK ITALIJANSKI PRIMANJKLJAJ

Rim, Italija, 31. marca. — Iz proračuna, ki je bil predložen poslanski zbornic, znaša primanjkljaj italijanske vlade za fiskalno leto 1932—1933 nad 80 milijonov dolarjev.

telj nekaterikrat odskočil od nje. Levinja je v posebno točki nastopal na održi. Krotitelj je namenil na levinja vodno cev, nato so jo vjeli v zunajko in jo odvedli v kletko.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LONDONSKI ZALJUBLJENCI

Gredč po Embankmentu, po pa zahtevajo vsak svoj račun. stezici, ki jo je obsevalo v meglo zavito solnce, sem zagledal mla- deniča in dekle, naslonjena na svojo skalo sta opazovala reko. Nad njo so plavali beli galebi in reka je bila v času plime; fant in dekle sta bila zelo tihia in zatopljena v svoje misli. Ko sem stopil k njima, sem opazil, da ne gledata v reko, temveč v bodočnost.

Pod pretvezo naslonjenih komolcev sta se držala za roke. Bila sta na zadnji stopnici ljudbeni, njust oči so bile podobne polju, polnem cveita. On je imel na sebi skoraj praznično obleko, čeprav je imel nove, rjave barve, kakršne nosite indijski generali v pokrovitosti.

Njen klobuk je bil narejen doma na hitro roko. In stala sta tu izgubljena v brezmejnem občudovanju sebe. Nista bila v Londonu. Bi-

pa zahtevajo vsaki hišici in ulice: on plača svoj šiling in tri pence na pa poravnava svoj račun. Kako pomembno je to! Če bi jibumkoval z njim, bi imela mnogo izbranejši lunž v mnogo izbranejši restavraciji in on bi brezkrbno naročil monado ter zaključil brezobzirno, s kavo al ipa celo nesrečno creme de menthe. In poravnal bi razum takoj samozavestno, kot da to ni skoraj nič. Ne bilo bi ji dovoljeno vedeti, da si njegova roka, tipajoc skriva po žepu na vse načine prizadeva dogmati, ali mu ostane se dovolj za dva sedeža v kinu — vrag vzemti vse to! — tisti nesrečni noviček v temi njegovega siromašnega žepa je penny ali mnogo bolj za- tijena polkrona.

Ah, slabo znamenje! Pot do bankrota je tlakovana z bahanjem, neiskrenostjo in drugimi takimi nenaravnimi izlivi. Čim pa najde svojega deklifa, se spusti z groznejšim življenjem k resnicu in ena- zavito solnce, dva navadna neznanca igralca velike igre, zavite v ono tisino, ki priča, kako znata biti dve senci poin... Ko bi bilo mogoče pogledati v njuno življenje po- pet čet deset let! To pa prepustimo usodi.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnine, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospeila na pravi naslov.

Rojaki, vpoštovajte to! S tem boste preprečili mars- katero zmedo in zakasnitev.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez	.50
v najfinješ usnje vez	1.80
v najfinješ usnje trda vez	1.80

SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez	.50
v najfinješ usnje vez	1.80

RAJSKI GLASOVNI	
v platno vez.	.80
v usnje vez.	1.20
v fino usnje vez	1.50
v najfinješ usnje vez	1.80

KVIŠKU SRCA	
v limitirano usnje vez.	.60
v usnje vez.	.80
v fino usnje vez	1.20
v najfinješ usnje vez	1.80
v najfinješ usnje trda vez	1.80

NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno	1
v najfinješ usnje vez	1.50
v najfinješ usnje trda vez	1.80

MARIJA VARHINJA	
vino vez.	1.20
v fino usnje	1.50
v najfinješ usnje trda vez	1.80

Hrvatski molitveniki:	
Uteha stareci, fino vez.	1
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50	
najfinješ vez	1.60
Zvončne nebeski, v platno	.80
fina vez	1
Vienae, najfinješ vez	1.60

Angleški molitveniki:	
(za mladino)	
Child's Prayerbook:	
v barvasto platnice vezano	.30
v belo kost vezano	1.10

Come Unto Me	
fino vezano	.30

Milekarivo	
1	

Naučni način dom	
1	

DENARNE POŠILJKE

Mi že, nad 12 let pošiljam denar v starj kraj. Za diharje in lire se sedaj te le cene:

200 Din. \$ 1.00 100 lir. \$ 5.50
500 Din. \$ 2.50 200 lir. \$ 11.50
1,000 Din. \$ 5.75 200 lir. \$ 15.50
2,000 Din. \$ 11.50 500 lir. \$ 27.00
3,000 Din. \$ 15.50 1000 lir. \$ 52.25
5,000 Din. \$ 25.00 2000 lir. \$ 100.50

Pri večjih zneskih sorazmeren popust. Izplačujemo tudi v U. S. Dolarki in na nakazilno tudi brezplačno. Prejemnik dobri denar na svoji pošti brez vsakega odškoda. — Vse pošiljke naslovite na:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service

1359 — 2nd Ave., New York, N. Y.

UMETNA BITJA

Mladji švedski učenjak prof. dr. Sven Hörstadius si je s svojimi raziskovanji znanstvenem svetu pridebil senzacijonalen glas, saj mu uspele operacije na predmetih, ki merijo konjam odlonke milimetra. Jajec morskega prašička meri na pr. desetinko milimetra, in vendar mu je izrezaval posamezne dele ter jih presajal v druga neznavna jajčeca ali na druga mesta istega jajčeca. Na ta način je dosegal najdenovitejše nestvorce, živali z dvema okostnima, črevesjema, monstrozna dvojni bitja. Seveda mu ni šlo za to, da bi skušnil naraviti v rokodelstvu, temveč za prončevanje podobnih pojavitv v naravi sami. Šlo mu je za rešitev uganka o razvoju.

Dante in Beatrice sta se zdramila iz svojih sanj ob Temzi in odsila. Dantejevi novi čevljivi so škrapi. Roko v roki sta stopala po streci, ki jo je obsevalo v mestu zavito solnce, dva navadna neznanca igralca velike igre, zavite v ono tisino, ki priča, kako znata biti dve senci poin... Ko bi bilo mogoče pogledati v njuno življenje po- pet čet deset let! To pa prepustimo usodi.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnine, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospeila na pravi naslov.

Rojaki, vpoštovajte to! S tem boste preprečili mars- katero zmedo in zakasnitev.

R O M A N

RUSKEGA DEKleta

FRANCOSKO SPISAL CLAUDE ANET

38

Ustrašil se je zvoka svojega glasu in u molknil pod vtiskom novih misli, ki so se mu nagromadile v možganih. — Videl je drugo Arijano, odkrito in zaupno od prvega dne. Kako bi jo bil negoval. — S pohlevno potrežljivostjo bi bil čakal, da se mu odpre to ponosno srečo in to dremajoče telo. Čudovito lepa čuvstva bi bila vzbrstela med njima! — In če bi jo bil končno imel, kako drugače. — Namesto tega ga je Arijana neizprosna volja prisilila, da se je moral braniti; besno se je boril, da je ne bi vzljubil in se ne bi zaradi nje pogubil.

"Oh," je rekel s pritajenim glasom, "za- kaj si se mi lagala? Kako bi mogel pozabiti in začeti znova? Prepozno je. — Konc konec." Obupno je zvenel njegov glas, "Sa- mo, kar je dremalo, je mogoce na novo zbiti, nikakor pa čuvstva, ki ni nikdar za- živel..." Neizmerna grenkoba ga je pre- vzemala, da je obstal in se ozrl okrog sebe, ne vedel, kaj bi. In hkrati se je vprašal, zakaj ne gre k njej, k Arijanu, ki je trepetajec čakala njegovega povratka in ke- prnula po eni njegovi besedi...

Neizmerna bolest mu je prešimila srečo. Čutil je, da se ne more sestati s svojo ljubečo, dasi si ni bil na jasnom, kaj je temu vzrok. Kako naj ji pogleda v oči? Kaj naj ji reče? — Bum, nasprotuočim si čuvstvom, borečim se v njem, se je pridružil se silem srd na Arijano; ker zdaj, ko je spo- zнал v pravi luči, jo je šele zasovražil. Kako zlobe in ludobnosti je bilo v njej, da je toliko časa mučila! Imela je pravo pravljeno peklenko radost nad njegovimi mukami; okrutna in brezčutna je bila in ni- silila zgolj na svoje maščevanje. Oh, ta ženska, ta nerazumljiva zmes ljubzeni in se- vrastva, poštenja in laži, zvestobe in zvi- jačnosti! Kako ostudo — in obenem vzvi- Šeno!

Toda tudi on je na koncu svojih moči. To leto neprestanih spopadov ga je skrnil. Kakšno radost mu more dati danes spe- znanje, da je bila nedolžna? Kvečjemu ſe nova trpljenja. On jo vidi vselej takšno, kakršna se mu je kazala, stare rame dalje krvave. Samo eno čuti; zbežati mora — končno mora biti sam, da pozabi ta pekel. Da, še nočoj odpotuje. Toda moral bo še v hotel po prtljago... Tu pa ker je bržkone odšla z doma. — Pustil bo nekaj vristic, da je odpotoval in da se gotovo vrne. Videl pa je ne bo nikoli več.

Ozrl se je okrog sebe. Bil je pred Natašo hišo. "Ni me zgolj slušaj do semkaj pripeljal," je pomisli.

V hipu, ko je vstopil, je vedel, kaj bo na- redil. Prišel je, da se razstane z njo. Z Arijanom se je odrekel tudi Nataši. Videl je to v sebi kakor kakšen zakon, ki se človeku vslji brez razlage. — Uro pozneje je zapu- stil hišo in priateljico, jokajočo za njim.

Nenadoma se je njegov nastroj preobri- nil. Bil je miren, misil na potovanje, na posle. Peljal se je v pisarno. Tukaj se je do- mislil, da mora pozvedeti, kaj se je zgodilo z Arijanom. Hotel jo je poklicati k tele- fonom. Zdaj mu ni mogla več prizadejati ne bolesti ne radosti. Toda v zadnjem hipu se je premislil. Čemu ne bi jedel z njo kakor z nekom, ki mu je bil nekoč blizu in je zdaj ravnoduš

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

20

(Nadaljevanje.)

Sicer smo mislili na to, toda "Meistersänger" so zame prenaporni. Poleg tega pa sem tudi za nočjo prepustila svoj sedež gospici Bergerjevi.

Gospoj grofici sem za to zelo hvaležna. — Lorine oči zažare in iz njenega glasu zveni težko prikrito veselje.

— Ali se veselite na to? — vpraša grof Otokar.

— Da, kajti to je prva Wagnerjeva opera, ki jo bom slišala.

Lila zaničljivo zategne ustnice; tako navdušenje se ji je zdelo malenkostno, otroče.

— Ali mogoče moreš za nočjo kaj lepega, zanimivega predlagati. Rudolf? Domu ne ostanam na noben način! — Najrajsi bi šla v dramsko gledališče. Program je zelo lep. Tam bomo mogoče tudi videti grofa Sanova. In potem v kavarno. — Ali ne bi hotel telefoničati. Otokar?

Otokar jezno nagubanči čelo.

— Tvoj načrt mi ne ugaja, Lila.

— Ali hočeš popolnoma zapreti, Otokar? — se hnduje Lila. Na Hmelnjiku nisem imela nicesar in tukaj je skoro ravno tako. Prosim, počliči Sanova. Želim to! Ako ti ne greš, grem sama.

Otokar zdihne skrivaj in se uda. Rudolf pa se pomilovalno na smeh.

Lila vstane. Gospodje sledi njenemu vzgledu.

— Zdaj bi rada nekoliko počivala. — Gospica Berger, prosim, serviratv kavo. Ni mi za kavo, ker mi nekaj ni prav.

Pomigne z roko: — Torej, pozdravljenja! Na svidenje!

Gospoda ji poljubita roko.

— Ali gospod grof želi kavo takoj! — vpraša Lori.

— Prosim v pol ure in v mojem ateljeju, — odgovori Otokar priazno in obrnviši se k otrokom, pravi: — Pridite, otroci!

Rudolf zavilči malega Otokarja po zraku in ga nato vzame v otroče, medtem ko sta se obe dekleti oprijeli očeta. Za otroke je bilo največje veselje, ako so se smeli igrati v ateljeju.

Cecilia je imela vedno poseben kot, kjer je mogla risati po rizbi svojega očeta. Za risanje je bila celo nadarjena in oče jo je ljubozljivo v tem podpiral. Pri tem je pozabilna na svojo pokvarjenega noge, kar je sicer izvabila marsikatero solzo. Česar ni dobila pri materi, sta ji skušala oče in njegov brat z podvojeno ljubozljivostjo nadomestiti. Obema je bila tudi naklonjenza na največjo udanostjo.

Rudolf je sedel v naslonjač, prekriral noge in si prižgal cigar.

Atelje je bil razkošno opremljen; težke preproge, po stenah je viselo staro orožje, po kothih in ob stenah so stale bronaste podobe; skozi okno je bil razgled na park.

— Lepo imaš tukaj, — pravi Rudolf.

Otokar stoji poleg njega in oba z veseljem gledata Otokarja in Teklo, kako se premetujeta po debeli preprogi.

— Tukaj se sraj otroci lahko znorijo. Lila v stanovanju tega ne trpi. Vsi pogrešajo Hmelnjik.

— Za Otokarja tudi ni nicesar bolj zdravega. Fant mora postati pravi fant in se mora igrati z drugimi otroci. Pa ga obdajate z mehkim blazinami! To ni prav.

— Pomislil, Rudolf, kako nežen je. Moramo zelo skrbno ravnavati z njim.

Pa pri vsem tem ga ne smete omejkužiti. S tem otroku ne napravite nič dobrega. Vedno mora ostati v sobi. Lila mu niti ne dovoli svežega zraka. Kaj bo pozneje z njim? Poglej, kako ga veseli, ko nori s Teklo.

Deček vriska, lica mu žare, plavi kodri mu vihajo okoli vročega lie. Oklene se Rudolfovu okoli kolen; dvigne ga in mu pusti jahati na kolenih.

— No, Otokar, kaj hočeš kdaj postati?

— Vojak! — zakliče in položi roko okoli stričevega vrata.

Rudolfov srec postane gorko in široko, poljubi sveže otroče ustnice, ki se bile priliznjeno naslonjene na njegova lica.

— Rudolf, nisem vrejel, da bi mogel tako rad imeti otroke, — pravi Otokar. — Zakaj se vendar ne poročiš? V tvoji starosti je že čas.

Poslanški svetnik otres pepel s cigare.

— Zakaj? — Misliš sem že na to — več kot enkrat. Toda je še nisem pasel, ki jo iščem.

— Ali toliko zahtevaš od nje?

— Mogoče. Sam ne vem. Samo — obdržal bi si rad svojo svobodo in neodvisnost.

Na Otokarjevem obrazu se prikaže mučen nasmeh.

— Nekam malo meriš, Rudolf.

— Oprosti! Rekel sem popolnoma brez kakega namena. Ker pa si sam načel to vprašanje — se moram čuditi, kako pustiš, da te ima Lila v taki oblasti in v vsem se ji vkloniš.

— Ali si že kdaj doživel Liline živčne napade? Ne? Potem bi drugače govoril. Imeti hočem svoj mir — moje umetniško delovanje tripi pod tem.

Dolgo gleda Rudolf svojega brata.

— Takih živčnih napadov ne bi nikdar dovolil svoji ženi, ali pa bi jo tega odvadil. Proti Lili si slabši, Otokar!

Rudolf! — se vzravna Otokar in v obraz je rdeč.

— Da, da, oprosti, da sem pozabil, da uživam yašo gostoljubnost. Ali pa misliš, da nisem opazil, kako si postal nervoz? Kar prestrašil sem se te. Ako je kdo med vama nervoz, tedaj si ti. Lila ima samo svoje muke in ne ve, kaj hoče. Pazi samo, kako bo nočjo razposajena v svojem veselju. — Vajeti bi moral imeti bolj napete —

— Da bi potem moral poslušati, da je njen denar, s katerim živimo. Ti sam si se čudil, kako lepo je vse uredila. Tako hoče imeti in tako mora biti izvršeno. In to vedno zbadanje, da naj naslikam sliko, ki bo nesla mojo slavo po celem svetu, ki bo vse presegla! Ta misel jo vedno žre. Častilnega je do norosti. In nikdar mi ne more odpustiti, da se je v tem pri meni zmotila. Poznam pa meje, ki so potegnjene okoli mojega znanja.

Prikrat se je Otokar na ta način izrazil. Rudolf ga mirno posluša. Ne reče besede. Otokarju je delo dobro, da se je mogel izgovoriti v povedati, kar mu je ležalo na sreu, kar ga je morilo že nekaj let.

Najslabše pa je Rudolf, da nimam obstanka; sam sebi moram priznati — nimam nikake volje. Nič več ne morem zbrati misli. Tukaj vidis, toliko osnutkov! In nicesar ni v njih kar bi me moglo zadowoliti in me napolnil z umetniškim navdušenjem — po kratkem delu ostane vse nekončano. — Skoro, v obupu gre z roko skozi lase.

— Poglej to in to —

Na steni so viseli osnutki, ki so vsi kazali glavno osebo Lilo. Raznih oblikah in oblekah, več ali manj končani. Poslanški svetnik samo znaže z glavo.

Dvigne pregrinjalno s stojala, na katerem je stala neizgotovljena slika.

ZEMLJA SE SUŠI

Ljudje so se zanimali vedno za vprašanje živiljenjskih pogojev na drugih premičnicah in učenjaki so v razpravljanju o tem problemu vedno opozarjali na problem vode kot najosnovnejši pogoj za možnost živiljenja na drugih svetovih. Znano pa je da triplj drugi člani našega sončnega sistema, ki so zemlji najbližji in ki jim moramo pripisovati relativno večjo starost, zaradi delnega pomanjkanja vode, kakor Mars, ali popolnega nedostajanja te živiljenjske tekočine, kakor mesec. V zvezi s staranjem nebesnih teles je torej tudi počasno izginjanje vodnega elementa. Kako je v tem oziru z zemljo, ki je tužil že davno preživelja stopnjo prve mladosti?

Da je v davnih minulih geoloških dobeh, a tudi v veliko mlajših časih voda pokrivala večjo površino na zemlji, je znana stvar, saj nam o tem govorijo ostanki in kamnenine vodnih živali in rastlin, ki jih nahajamo v sedaj kopnih delih naše premičnice. A tudi to je stvar, da voda sedaj na zemlji doba, ko se puščave vedno bolj srujejo v vodovje čimdalje očitnejne izhalapeva. Samo Evropa je brez puščave, druge celine jih imajo zato v tem večji meri.

Najnazornejše spričevalo za počasno izsušitev zemlje nam daje Azija. Sven Hedin je posebno temeljito proučil ta proces v notranji Aziji, kjer se nizave polagoma napolnjujejo s puščavnim peskom in preperelimi ostanki nekdajnih gorovij. Po dežju se vali črna, blatna masa kakor lednik po pobojih in se zbira v nižavah. Tako blatne kotline imenujemo v Perziji "kevirje". Enega med njimi ceni Sven Hedin na 55.000 kvadratnih kilometrov. Njegovo površino tvori kakor pri drugih kevirjih trdn slana skorja. Kotlina se spreminja v peščeno puščavo.

O sličnih procesih poroča ameriški astronom Lowell iz Arizone. Anglež Huntington pa je dokazal, da napreduje proces izsušitve posebno naglo v Palestini, Siriji, Perziji, Afriki in Severni Ameriki. A tudi v Evropi se že kažejo prvi znaki — stepe, ki so le prehod v puščave. O Siciliji trdijo, da je imela še v srednjem veku plovne reke; v sedaj čisto suhih ozemljih so med drugimi najdeninami iz prazgodovinske dobe našli tudi vodne orehe in podobno, kar dokazuje, da so bila tu nekoč jezera in močvirja. Gotovo, da je človek

20%
ZNIŽANJE
PAROBRODNIH
CEN

**NORTH
GERMAN
LLOYD**
NAZNANJA

senzacijolno znižanje parobrodnih cen
od NEW YORKA do
EVROPE

**DRUGEM RAZREDU
KABINSKEM RAZREDU
TURISTIČNEM RAZREDU**

DO 10% ZNIŽANJE V TRETEM RAZREDU

Poseben vlak ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj udobno potovanje v Jugoslavijo. Izborne zvezze tudi iz Cherbourga.

Za pojasnila in prostora vprašajte kateregakoli agenta ali

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

"NAJHITREJŠA PAROBRODNA
SLUŽBA NA SVETU"

pripomogel k izsušitvi zelo mnogo z nemiselnim uničevanjem gozdov in z bolj ali manj opravičljivimi regulacijskimi deli — toda po drugi strani imamo tudi dovolj dokazov, da se ta proces vrši brez človeškega sodelovanja, sam od sebe. Kanikov je dejal o nekem azijskem czemiju: "Zdi se ti, da si priča začenjajočega se smrtnega boja naša premičnice."

DON PEDRO IN DON
SANTIAGO

Pred kazenskim sodiščem v Parizu se bo obravnavala te dni zavrsna s strado in zmanjševanje očetovstva. Dve dekleci, Cyrille in Solange, hčerki gospode Delatreeve v dveh različnih očetov, sta nedolžni igralki drame, za katero je predlagala pariška odvetnica Suzanna Dryfus-Schwaheva zelo logično legalno in docela neologično fizično rešitev. Če sodišče pristane na nujen predlog, postane bivši mož dotične žene posmrtni oče deklek klubju temu, da nimata niti najmanjše fizične odgovornosti za njuno očetovstvo.

Delatreeva je porodila Cyrillo dva meseca po poroki. Presenečenja mož jo je seveda zapustil in mlada mati je dala vpisati hčerkko pod svojim dekliskim imenom Renardova s pripombo, da oča ni znan. Predno je pa njen mož umrl in imela njegova žena ljubavno razmerje z Delaterem, svojim sedanjim možem, in njemu je poklonila hčerkko Solange. Tako očet je pa vpisan pod imenom Delatree s pripombo, da mati ni znan. Ko se je poročila z Delatream, so jo poklicali na magistrat, da bi povedala, kdo je oče njunih hčerk. In tako je odvetnica proučila tozadovne zakone ter našla po svojem prepričanju edini pravilni izhod dati deklecam imoža, ki ni njun oče, čigar žena ju je pa rodila, ko je bila z njim poročena.

Srečna zaljubljence sta bila s tem zadovoljna in sklenjeno je bilo, da ostane mladi mož nekaj časa v Chile, da se seznanji z delom v očetovih rudnikih, mlada žena ga pa počaka v Švici. Načrt se je dobro posrečil. Don Pedro se je seznanil doma z vročekravo južno lepotico in polagoma je počabil na svojo Matildo v hladni Švici. Prišlo je tako daleč, da se je dal od nje ločiti, oče mu je umrl in zdaj živi Don Pedro v

Parizu, kjer njegova bivša žena strada in zmanjševanje dela. Za sredo se je zavzel znameniti pariški odvetnik De Moro Giacheri, ki je vložil tožbo in zahteva za svojo klijentko letne alimente v znesku 200 tisoč frankov.

ŽENSKI SALOMON

Pariški listi poročajo o ženskem Salomonu pred sodiščem, ki je na zelo enostavnem način razvozjal za motno zadevo očetovstva. Dve dekleci, Cyrille in Solange, hčerki gospode Delatreeve v dveh različnih očetov, sta nedolžni igralki drame, za katero je predlagala pariška odvetnica Suzanna Dryfus-Schwaheva zelo logično legalno in docela neologično fizično rešitev. Če sodišče pristane na nujen predlog, postane bivši mož dotične žene posmrtni oče deklek klubju temu, da nimata niti najmanjše fizične odgovornosti za njuno očetovstvo.

Delatreeva je porodila Cyrillo dva meseca po poroki. Presenečenja mož jo je seveda zapustil in mlada mati je dala vpisati hčerkko pod svojim dekliskim imenom Renardova s pripombo, da oča ni znan. Predno je pa njen mož umrl in imela njegova žena ljubavno razmerje z Delaterem, svojim sedanjim možem, in njemu je poklonila hčerkko Solange. Tako očet je pa vpisan pod imenom Delatree s pripombo, da mati ni znan. Ko se je poročila z Delatream, so jo poklicali na magistrat, da bi povedala, kdo je oče njunih hčerk. In tako je odvetnica proučila tozadovne zakone ter našla po svojem prepričanju edni pravilni izhod dati deklecam imoža, ki ni njun oče, čigar žena ju je pa rodila, ko je bila z njim poročena.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno-
go jih je, ki so radi sla-
bih razmer tako priza-
deti, da so nas naprosili,
da jih počakamo, zato
naj pa oni, katerim je
mogoče, poravnajo na-
ročnino točno.

Uprava "G. N."

SHIPPING NEWS

2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam